

Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Acción exterior da Unión Europea	Código	612447314	
Titulación	Mestrado Universitario en Dereito: Estudos da Unión Europea (Plan 2017)			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Dereito Público			
Coordinación		Correo electrónico		
Profesorado		Correo electrónico		
Web				
Descrición xeral				
Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen *Metodoloxías docentes que se modifican 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado 4. Modificacións na avaliación *Observacións de avaliación: 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía			

Competencias do título	
Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe		
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título	
Adquisición dos coñecementos relativos á acción exterior da Unión Europea e da súa capacidade xurídica internacional, desde o punto de vista das súas competencias, dos seus instrumentos xurídicos e ámbitos xeográficos e materiais.		
Adquisición das capacidades necesarias para a análise de casos vinculados á proxección exterior da Unión Europea, desde os seus fundamentos xurídicos e competenciais, ata os seus múltiples ámbitos materiais de acción.		

Contidos	
Temas	Subtemas

A SUBJECTIVIDADE INTERNACIONAL DA UE

TEMA 1: A PERSONALIDADE XURÍDICA INTERNACIONAL DA UE

- A. Nocións xerais sobre a personalidade xurídica internacional das organizacións internacionais
  - B. A personalidade xurídica internacional da UE nos tratados constitutivos
  - C. A personalidade xurídica internacional da UE na xurisprudencia do TXUE e a súa evolución no práctica D.
- Principais manifestacións da subxectividade internacional.

TEMA 2: NATUREZA E ALCANCE DAS COMPETENCIAS DA UE EN MATERIA DE RELACIÓNS EXTERIORES

- A. As competencias expresas
- B. As competencias implícitas
- C. As competencias en virtude do art. 352 TFUE.

PRINCIPAIS MANIFESTACIÓNS DA PERSONALIDADE INTERNACIONAL DA UE.

TEMA 3: A CONCLUSIÓN DE TRATADOS INTERNACIONAIS

- A. A competencia comunitaria para concluír tratados internacionais: interpretación xurisprudencial
- B. O proceso de conclusión de Tratados
- C. Tipoloxía de tratados internacionais concluídos pola UE.

TEMA 4: O DEREITO DE LEGACIÓN PASIVO,

- A. Representación de países membros
- B. Representación de países non membros: base xurídica, procedemento de acreditación, funcións e estatuto xurídico.

TEMA 5: O DEREITO DE LEGACIÓN ACTIVO,

- A. Fundamento xurídico para o exercicio do dereito de legación activo
- B. Procedemento de establecemento
- C. Funcións despregadas pola rede de delegacións comunitarias
- D. O Servizo Europeo de Acción Exterior

TEMA 6: AS RELACIÓNS DIPLOMÁTICAS DA COMUNIDADE EUROPEA CON OUTRAS ORGANIZACIÓNS INTERNACIONAIS

- A. O exercicio do Dereito de legación activo ante outras OI
- B. O establecemento de relacións a nivel administrativo
- C. A representación comunitaria nas OI

TEMA 7: A PARTICIPACIÓN DA UE NOUTRAS ORGANIZACIÓNS INTERNACIONAIS,

- A. Problemas que expón a participación da CE noutras OI
- B. Estatuto de observador
- C. Estatuto de membro
- D. A UE e a Organización das Nacións Unidas
- E. A UE e a FAO
- F. A representación comunitaria no Consello de Europa
- G. A UE na Organización Mundial do Comercio

TEMA 8: A PARTICIPACIÓN DA UE NAS RELACIÓNS DE RESPONSABILIDADE INTERNACIONAL

- A. A UE como suxeito pasivo das relacións de responsabilidade internacional: deslinde de responsabilidades
- B. A UE como suxeito activo das relacións de responsabilidade internacional

TEMA 9: A PARTICIPACIÓN DA UE NOS PROCEDIMENTOS DE SOLUCIÓN DE DIFERENZAS INTERNACIONAIS

- A. Os medios de solución de controversias previstos nos acordos celebrados pola UE
- B. As modalidades de participación.

ACCIÓN EXTERIOR E POLÍTICAS COMUNITARIAS.

TEMA 10: DIMENSIÓN EXTERIOR DAS POLÍTICAS COMUNITARIAS

- A. A política comercial común
- B. A política pesqueira común
- C. A política de cooperación ao desenvolvemento: obxectivos, procedementos, criterios e modalidades
- D. Os aspectos exteriores da UEM
- E. A política euroamericana
- F. A posición de España nas relacións entre a UE e América Latina
- G. A política euromediterránea

POLÍTICA EXTERIOR E DE SEGURIDADE COMÚN.

TEMA 11: A Política Exterior e de Seguridade Común da UE

- A. Os antecedentes: a cooperación política europea.
- B. Orixe e evolución no AUE.
- C. A PESC: De Maastricht a Lisboa
- D. A estrutura da PESC. A articulación xurídica. Obrigacións e principios a) Personalidade xurídica embrionaria: a capacidade para celebrar tratados internacionais b) O marco xurídico funcional. A adopción de decisións. A xestión e

execución da PESC c) A PESD

A large empty rectangular box, likely a placeholder for a drawing or diagram.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral		30	0	30
Solución de problemas		5	25	30
Mapa conceptual		5	25	30
Proba obxectiva		1	5	6
Aprendizaxe colaborativa		4	20	24
Atención personalizada		5	0	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Clase expositiva por profesores e profesionais
Solución de problemas	Análise e resolución de casos prácticos
Mapa conceptual	Síntese dos principais conceptos da materia
Proba obxectiva	Proba de avaliación de coñecementos, con preguntas tipo test
Aprendizaxe colaborativa	Traballo en equipo para executar diversas actividades da materia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Solución de problemas Aprendizaxe colaborativa	Tutorías individuais e colectivas.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Solución de problemas		Resolución de casos prácticos	5
Mapa conceptual		Síntese dos principais conceptos da materia	10
Aprendizaxe colaborativa		Traballo en equipo	5
Sesión maxistral		Será esixido un mínimo de asistencia do 80%	20
Proba obxectiva		Elaboración dunha proba final tipo test	60
Outros			

Observacións avaliación

Fontes de información

Bibliografía básica	§ MANGAS MARTÍN, A; LIÑAN NOGUERAS, D.: Instituciones y Derecho de la Unión Europea, 9ª ed., Edit. Tecnos, Madrid, 2016.

Bibliografía complementaria	§ LÓPEZ ESCUDERO, M.; MARTÍN Y PÉREZ DE NANCLARES, J. (Coord.): Derecho Comunitario material, Edit. McGraw-Hill, Madrid, 2000. § MARIÑO MENÉNDEZ, F. (Dir): Acción exterior de la Unión Europea y Comunidad Internacional, Madrid, 1998. § MARIÑO MENÉNDEZ, F. (Dir.): Derecho internacional y Tratadoconstitucional Europeo, Madrid, 2006 § ORTEGA, M. (Ed.): Las políticas de la Unión Europea en el siglo XXI, Edit. Bosch, Barcelona, 2017. § PÉREZ BERNÁRDEZ, C.: Las relaciones de la Unión Europea con organizaciones internacionales., Madrid, 2003. § SÁNCHEZ RAMOS, B.: La Unión Europea y las Relaciones Diplomáticas, Valencia, 2004. § SÁNCHEZ RAMOS, B.: "La política exterior y de seguridad común de la Unión Europea tras el Tratado de Niza", Anuario da Facultade de Dereito da Universidade da Coruña, 2001. § SANTOS VARA, J.: La participación de la Unión Europea en las Organizaciones Internacionales, Madrid, 2002 § SOBRINO HEREDIA, J.M.: Las relaciones de cooperación para el desarrollo CEE-ACP ,Santiago de Compostela, 1985 § SOBRINO HEREDIA, J.M.: ?La cooperación al desarrollo de la Unión Europea?, Mariño Menéndez, F., (ed): La acción exterior de la Unión Europea y Comunidad Internacional, Ed. Universidad Carlos III de Madrid. BOE Madrid, 1998, pp. 487-514. § SOBRINO HEREDIA, J.M.: ?La reforma del Servicio Exterior de la Unión Europea?, Sobrino Heredia, J.M.: El gobierno de Europa. Diseño institucional de la Unión Europea. Ed. Dykinson, S.L., Madrid, 2003, pp. 513-547 § SOBRINO HEREDIA, J.M.: ?La cuestión de la representación diplomática de la Unión Europea en lostrabajos de la Convención y en el Tratado por el que se establece una Constitución para Europa?, El reto constitucional de Europa (Vidal-Beneyto, J. Coord.), Ed. Dykinson, Madrid, 2005, pp. 379-402 § SOBRINO HEREDIA, J.M.: ?La articulación de la responsabilidad internacional entre la Unión Europea y sus Estados miembros a la luz del art. 300. 7º CE?, Pacis Artes. Obra homenaje al Prof. J.D. González Campos , Madrid, 2005, pp. 1139-1154.

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*) A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías